

FAQ- wersja z dnia 25.08.2017 r.

**Najczęściej pojawiające się pytania w ramach konkursu zamkniętego
nr RPMA.08.03.01-IP.02-14-001/17**

Dokument opracowany na podstawie pytań nadesłanych do Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Warszawie w ramach konkursu RPMA.08.03.01-IP.02-14-001/17. Treść zapytań nie jest w żaden sposób modyfikowana, a udzielone odpowiedzi odnoszą się wyłącznie do kwestii zawartych w pytaniach. W celu ułatwienia korzystania z dokumentu jego treść została podzielona na kwestie związane z ogólnymi zagadnieniami : KRYTERIÓW FORMALNYCH I DOSTĘPU ORAZ KRYTERIÓW MERYTORYCZNYCH.

KRYTERIA FORMALNE I KRYTERIA DOSTĘPU

- 1. Czy konkurs jest aktualny czy nie, ponieważ na stronie internetowej widnieją dwie sprzeczne informacje. Otóż widnieje informacja, iż konkurs 8.3.1. został zamknięty po czym na dole jest informacja, iż nabór wniosków jest od 31.08.2017 do 18.09.2017. Czy oznacza to, że nabór jest aktualny?**

Słowo „zamknięty” w tytule konkursu odnosi się do terminu, w którym można składać wnioski. Mianowicie wnioski przyjmowane są w określonym terminie (31.08.2017 – 18.09.2017). Oznacza to tyle, że przedmiotowym konkursie nie występuje nabór ciągły, tzn. do wyczerpania alokacji. Nabór jest aktualny.

- 2. Czy wniosek może składać osoba nieposiadająca działalności gospodarczej tudzież osoba fizyczna lub osoba bezrobotna? W związku z tym, jeśli składanie wniosku jest możliwe przez osobę posiadającą działalność gospodarczą - obojętnie jaka?**

Zgodnie z Regulaminem Konkursu o dofinansowanie projektu mogą ubiegać się gminy, osoby fizyczne – prowadzące działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych, osoby prawne, jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej. W związku z powyższym osoby fizyczne nieprowadzące działalności gospodarczej nie są uprawnione do złożenia wniosku w przedmiotowym konkursie.

Odnosnie charakteru prowadzenia działalności gospodarczej Regulamin nie precyzuje z jakiej branży ma być wnioskodawca. Jednakże doświadczenie wnioskodawcy w kontekście realizacji projektu będzie weryfikowane na podstawie kryterium merytorycznego nr 7. Doświadczenie wnioskodawcy i Partnerów (o ile dotyczy).

3. Czy ten program ma na celu stworzenie żłobków i wsparcie na jego start czy też można liczyć w tym projekcie na wsparcie dotyczące środków twardych tj. zakup gruntu/budowa żłobka i jego wyposażenie?

W ramach projektów ukierunkowanych na tworzenie nowych miejsc opieki nad dziećmi do lat 3 możliwe są m.in. następujące kategorie działań:

- dostosowanie pomieszczeń do potrzeb dzieci, w tym do wymogów budowlanych, sanitarno-higienicznych, bezpieczeństwa przeciwpożarowego, organizacja kuchni, stołówek, szatni zgodnie z koncepcją uniwersalnego projektowania itp.

- zakup i montaż wyposażenia (w tym m. in. meble, wyposażenie wypoczynkowe, wyposażenie sanitarne, zabawki)

- zakup pomocy do prowadzenia zajęć opiekuńczo- wychowawczych i edukacyjnych, specjalistycznego sprzętu oraz narzędzi do rozpoznawania potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych dzieci, wspomaganie rozwoju i prowadzenia terapii dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, ze szczególnym uwzględnieniem tych pomocy, sprzętu i narzędzi, które są zgodne z koncepcją uniwersalnego projektowania;

- wyposażenie i montaż placu zabaw wraz z bezpieczną nawierzchnią i ogrodzeniem

- modyfikacja przestrzeni wspierająca rozwój psychoruchowy i poznawczy dzieci

- zapewnienie bieżącego funkcjonowania utworzonego miejsca opieki nad dziećmi do lat 3, w tym: koszty wynagrodzenia personelu zatrudnionego w miejscu opieki nad dziećmi do lat 3, koszty opłat za wyżywienie i pobyt dziecka

- przeszkolenie w zawodzie dziennego opiekuna, odbycie szkolenia uzupełniającego,

- inne wydatki, o ile są niezbędne do prawidłowego funkcjonowania miejsca opieki nad dziećmi do lat 3.

Ww. wydatki mogą być ponoszone również na dostosowanie istniejących miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 w żłobkach, klubach dziecięcych lub u dziennego opiekuna do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami, jednak wyłącznie w zakresie bezpośrednio wynikającym z diagnozy potrzeb konkretnych dzieci i stopnia niedostosowania placówki. Zgodnie z Regulaminem Konkursu w ramach niniejszego konkursu nie przewiduje się zakupu nieruchomości.

4. W jakim czasie należy zrealizować projekt? Jeśli wyniki zostaną ogłoszone w I kwartale 2018r. wówczas kiedy najsensowniej byłoby rozpocząć planowany projekt? Czy kwiecień 2018r. byłby dobrym rozwiązaniem?

Decyzja o terminie rozpoczęcia i zakończenia realizacji projektu należy do Wnioskodawcy. Określając czas realizacji projektu Wnioskodawca powinien brać pod uwagę terminy proceduralne związane z oceną formalną, oceną merytoryczną projektu oraz ewentualnymi negocjacjami dotyczącymi budżetu projektu lub jego zakresu merytorycznego, z zastrzeżeniem, że koszty związane z realizacją projektu poniesione przed zawarciem umowy o dofinansowanie projektu Wnioskodawca ponosi na własne ryzyko.

5. Czy o dofinansowanie nie może ubiegać się nowo powstała firma?

Zgodnie z pkt "15. Roczny łączny obrót Wnioskodawcy i Partnerów (o ile budżet projektu uwzględnia wydatki Partnera) jest równy lub wyższy od rocznych wydatków w projekcie. W ramach kryterium weryfikowane będzie, czy Wnioskodawca oraz Partnerzy (o ile dotyczy), ponoszący wydatki w danym projekcie posiadają łączny obrót za ostatni zatwierdzony rok obrotowy lub za ostatni zamknięty i zatwierdzony rok kalendarzowy, równy lub wyższy od łącznych rocznych wydatków w ocenianym projekcie. W przypadku, gdy łączny roczny obrót Wnioskodawcy i Partnera jest niższy niż roczne wydatki w projekcie stwierdza się niespełnienie kryterium. W przypadku, gdy projekt trwa dłużej niż jeden rok kalendarzowy należy wartość obrotów odnieść do roku realizacji projektu, w którym wartość planowanych wydatków jest najwyższa.

Spełnienie kryterium jest weryfikowane na podstawie przedstawionych przez Wnioskodawcę informacji potwierdzających jego potencjał finansowy oraz potencjał finansowy partnerów (o ile dotyczy) w zakresie wydatków ponoszonych w projekcie. Wymóg spełniania powyższego kryterium dotyczy wszystkich Wnioskodawców (również realizujących projekt w trybie pozakonkursowym)."

Zgodnie z Regulaminem Konkursu ogólne kryterium formalne nr 15 „Roczny łączny obrót wnioskodawcy i partnerów (o ile budżet projektu uwzględnia wydatki partnera) jest równy lub wyższy od rocznych wydatków w projekcie”, będzie uznane za spełnione jeżeli wnioskodawca i partnerzy posiadają łączny obrót za ostatni zatwierdzony rok obrotowy lub za ostatni zamknięty i zatwierdzony rok kalendarzowy, równy lub wyższy od łącznych rocznych wydatków w ocenianym projekcie. W przypadku, gdy łączny roczny obrót Wnioskodawcy i Partnera jest niższy niż roczne wydatki w projekcie stwierdza się niespełnienie kryterium.

O dofinansowanie projektu ubiegać mogą się Gminy, osoby fizyczne – prowadzące działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych, osoby prawne, jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej. W niniejszym konkursie istnieje możliwość składania wniosku w partnerstwie.

- 6. Jak należy rozumieć zapis w regulaminie dotyczący typów operacji (str. 17 regulaminu) tj: "Pokrycie kosztów związanych z bieżącym świadczeniem usług opieki nad dziećmi do lat 3, o których mowa wyżej nie będzie realizowane w ramach projektów ukierunkowanych na tworzenie nowych miejsc opieki nad dziećmi do lat 3 w formie żłobków, klubów dziecięcych oraz u dziennego opiekuna, o których mowa w pkt 5 lit. f, tj. zapewnienie bieżącego funkcjonowania utworzonego miejsca opieki nad dziećmi do lat 3, w tym: koszty wynagrodzenia personelu zatrudnionego w miejscu opieki nad dziećmi do lat 3, koszty opłat za wyżywienie i pobyt dziecka, w trakcie trwania ich finansowania ze środków EFS i okresu trwałości." Czy oznacza to, że w ramach 1 projektu mogą sfinansować koszt powstania miejsc opieki nad dziećmi do lat 3 (np. adaptacja lokalu, zakup wyposażenia etc.) ale nie mogą sfinansować kosztu**

wynagrodzenia opiekunów, wyżywienia etc. ? Czy to oznacza, że projekt może obejmować albo 1 typ operacji albo tylko 2 typ operacji?

Przy czym przy 1 typie operacji mamy zapis: "Tworzenie i funkcjonowanie nowych miejsc opieki nad dzieckiem do lat 3, w formie żłobków (m.in. przyzakładowych) lub klubów dziecięcych i opiekuna dziennego oraz dostosowanie już istniejących miejsc do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami". Co zatem mogą sfinansować w ramach 1 typu operacji? zwłaszcza w kontekście ww. zapisu ze str 17.

Zgodnie z Regulaminem Konkursu i kryterium dostępu nr 1 Projekt musi realizować tworzenie i funkcjonowanie nowych miejsc opieki nad dzieckiem do lat 3, w formie żłobków (m.in. przyzakładowych), lub klubów dziecięcych i opiekuna dziennego zgodnie ze standardami wynikającymi z ustawy z dnia 4 lutego 2011 roku o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3. Natomiast zgodnie z kryterium dostępu nr 2 Udział typu operacji „świadczenie usługi w postaci pokrycia części lub całości kosztów związanych ze świadczeniem bieżących usług opieki nad dziećmi do lat 3[...]” nie jest obligatoryjny.

Zgodnie z Wytycznymi w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków EFS w obszarze rynku pracy na lata 2014-2020 w ramach projektów ukierunkowanych na tworzenie nowych miejsc opieki nad dziećmi do lat 3 finansowane będzie bieżące funkcjonowanie utworzonego miejsca tj. koszty wynagrodzenia personelu zatrudnionego w miejscu opieki nad dziećmi do lat 3, koszty opłat z za wyżywienie i pobyt dziecka. Możliwe finansowanie do 24 miesięcy.

Natomiast bieżące świadczenie usług opieki nad dziećmi do lat 3 obejmuje opłaty za pobyt dziecka w żłobku, klubie dziecięcym lub u dziennego opiekuna, do zapłaty których jest zobowiązany rodzic oraz wynagrodzenie i koszty składek na ubezpieczenia społeczne niani sprawującej opiekę nad dzieckiem, które opłaca rodzic zgodnie z umową o świadczenie usług oraz zgodnie z ustawą o opiece nad dziećmi do lat 3. Możliwe finansowanie do 12 miesięcy.

- 7. W ramach konkursu można ubiegać się o środki m.in na: 1- Tworzenie i funkcjonowanie nowych miejsc opieki nad dzieckiem do lat 3, w formie żłobków (m.in.**

przyszkolonych) lub klubów dziecięcych i opiekuna dziennego oraz dostosowanie już istniejących miejsc do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami;

Na str. 16 i 17 Regulaminu wymienione są kategorie działań na które można pozyskać środki m.in:

- dostosowanie pomieszczeń do potrzeb dzieci, w tym do wymogów budowlanych, sanitarno-higienicznych, bezpieczeństwa przeciwpożarowego, organizacja kuchni, stołówek, szatni zgodnie z koncepcją uniwersalnego projektowania itp.1;
- zakup i montaż wyposażenia (w tym m. in. meble, wyposażenie wypoczynkowe, wyposażenie sanitarne, zabawki)2;
- wyposażenie i montaż placu zabaw wraz z bezpieczną nawierzchnią i ogrodzeniem3;
- modyfikacja przestrzeni wspierająca rozwój psychoruchowy i poznawczy dzieci4;

W przypisach 1,2,3,4 jest informacja: Wyłącznie w sytuacji, gdy podmiot zatrudniający dziennego opiekuna udostępnia lokal w celu sprawowania opieki przez dziennego opiekuna.

Czy w przypadku tworzenia nowych miejsc w formie żłobków (w których nie zatrudniamy opiekunów dziennych) możemy dostosować pomieszczenia, zakupić wyposażenie w tym wyposażenie placu zabaw itp.? Czy te kategorie działań dotyczą jedynie projektów przewidujących zatrudnienie dziennego opiekuna i udostępnienie mu lokalu w celu sprawowania przez niego opieki, a w przypadku tworzenia nowych miejsc w formie żłobków koszty ponoszone na w/w kategorie będą niekwalifikowalne?

W niniejszym konkursie w ramach nowoutworzonych miejsc opieki nad dziećmi do lat 3 w formie żłobków, klubów dziecięcych oraz u dziennego opiekuna (wyłącznie w sytuacji, gdy podmiot zatrudniający dziennego opiekuna udostępnia lokal w celu sprawowania opieki przez dziennego opiekuna) możliwe są m.in. następujące kategorie działań:

- dostosowanie pomieszczeń do potrzeb dzieci, w tym do wymogów budowlanych, sanitarno-higienicznych, bezpieczeństwa przeciwpożarowego, organizacja kuchni, stołówek, szatni zgodnie z koncepcją uniwersalnego projektowania itp.;
- zakup i montaż wyposażenia (w tym m. in. meble, wyposażenie wypoczynkowe, wyposażenie sanitarne, zabawki);
- zakup pomocy do prowadzenia zajęć opiekuńczo- wychowawczych i edukacyjnych, specjalistycznego sprzętu oraz narzędzi do rozpoznawania potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych dzieci, wspomagania rozwoju i prowadzenia terapii dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, ze szczególnym uwzględnieniem tych pomocy, sprzętu i narzędzi, które są zgodne z koncepcją uniwersalnego projektowania;
- wyposażenie i montaż placu zabaw wraz z bezpieczną nawierzchnią i ogrodzeniem;
- modyfikacja przestrzeni wspierająca rozwój psychoruchowy i poznawczy dzieci;
- zapewnienie bieżącego funkcjonowania utworzonego miejsca opieki nad dziećmi do lat 3; w tym: koszty wynagrodzenia personelu zatrudnionego w miejscu opieki nad dziećmi do lat 3, koszty opłat za wyżywienie i pobyt dziecka;
- przeszkolenie w zawodzie dziennego opiekuna, odbycie szkolenia uzupełniającego;
- inne wydatki, o ile są niezbędne do prawidłowego funkcjonowania miejsca opieki nad dziećmi do lat 3.

8. Na stronie 17 Regulaminu jest zapis: "Pokrycie kosztów związanych z bieżącym świadczeniem usług opieki nad dziećmi do lat 3, o których mowa wyżej nie będzie realizowane w ramach projektów ukierunkowanych na tworzenie nowych miejsc opieki nad dziećmi do lat 3 w formie żłobków, klubów dziecięcych oraz u dziennego opiekuna, o których mowa w pkt 5 lit. f, tj. zapewnienie bieżącego funkcjonowania utworzonego miejsca opieki nad dziećmi do lat 3, w tym: koszty wynagrodzenia personelu zatrudnionego w miejscu opieki nad dziećmi do lat 3, koszty opłat za wyżywienie i pobyt dziecka, w trakcie trwania ich finansowania ze środków EFS i okresu trwałości"

Czy Beneficjent w ramach nowo utworzonych miejsc w żłobku (typ operacji 1) nie może sfinansować ze środków projektu (EFS+BP) opłaty za pobyt dziecka w żłobku do zapłaty której jest zobowiązany rodzic (typ operacji2)?

Zgodnie z Regulaminem Konkursu oraz zgodnie z Wytycznymi w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków EFS w obszarze rynku pracy na lata 2014-2020 w ramach projektów ukierunkowanych na tworzenie nowych miejsc opieki nad dziećmi do lat 3 finansowane będzie bieżące funkcjonowanie utworzonego miejsca tj. koszty wynagrodzenia personelu zatrudnionego w miejscu opieki nad dziećmi do lat 3, koszty opłat z za wyżywienie i pobyt dziecka. Możliwe finansowanie do 24 miesięcy.

Natomiast bieżące świadczenie usług opieki nad dziećmi do lat 3 obejmuje opłaty za pobyt dziecka w żłobku, klubie dziecięcym lub u dziennego opiekuna, do zapłaty których jest zobowiązany rodzic oraz wynagrodzenie i koszty składek na ubezpieczenia społeczne niani sprawującej opiekę nad dzieckiem, które opłaca rodzic zgodnie z umową o świadczenie usług oraz zgodnie z ustawą o opiece nad dziećmi do lat 3. Możliwe finansowanie do 12 miesięcy.

Drugi typ operacji „Świadczenie usługi w postaci pokrycia części lub całości kosztów związanych ze świadczeniem bieżących usług opieki nad dziećmi do lat 3 w formach wskazanych w ustawie z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 tj. za pobyt dziecka w żłobku, klubie dziecięcym, u dziennego opiekuna lub zatrudnienie niani” odnosi się do sytuacji, w której na już istniejących miejscach przyjmowane są dzieci opiekunów z grup docelowych. Koszty związane z tym typem operacji nie mogą wynosić więcej niż 10% wartości projektu.

- 9. Czy w ramach konkursu nr RPMA.08.03.01-IP.02-14-001/17 w ramach Osi Priorytetowej VIII Rozwój rynku pracy, Działanie 8.3 Ułatwianie powrotu do aktywności zawodowej osób sprawujących opiekę nad dziećmi do lat 3, Poddziałanie 8.3.1 Ułatwianie powrotu do aktywności zawodowej, Beneficjentem – Liderem projektu partnerskiego może być związek międzygminny?**

Zgodnie z Regulaminem Konkursu O dofinansowanie projektu ubiegać mogą się Gminy, osoby fizyczne –prowadzące działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych, osoby prawne, jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej. W związku z tym związek międzygminny posiadający osobowość prawną wpisuje się w grupę podmiotów uprawnionych do złożenia wniosku o dofinansowanie w przedmiotowym konkursie.

10. Gmina Miasta Radomia dysponuje budynkiem w stanie surowym zamkniętym, w którym chce utworzyć 50 miejsc opieki nad dziećmi do lat 3. Czy wkładem własnym w ramach projektu może być budynek? Jeżeli tak to czy operat szacunkowy potwierdzający wartość budynku jest obowiązkowy czy wystarczy tylko faktura wystawiona przez wykonawcę? Czy wartość budynku będącego wkładem własnym pomniejsza dostępny limit cross finansingu?

W opisanym przez przypadku zastosowanie mają zapisy rozdziału 6.10 Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków... , zgodnie z którymi nieruchomość (całość, lub jej część) może zostać wniesiona do projektu jako wkład własny niepieniężny. Wartość wkładu niepieniężnego musi zostać należycie potwierdzona dokumentami o wartości dowodowej równoważnej fakturom. W przypadku wykorzystania nieruchomości na rzecz projektu jej wartość nie może przekraczać wartości rynkowej. Dokumentem potwierdzającym ten stan jest operat szacunkowy sporządzony przez uprawnionego rzeczoznawcę zgodnie z przepisami ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2017 r. poz. 624, 820) – aktualnym w momencie złożenia rozliczającego go wniosku o płatność. Należy pamiętać, że wydatki poniesione na wycenę wkładu niepieniężnego są kwalifikowalne. (W momencie składania wniosku o dofinansowanie operat nie jest wymagany).

W odniesieniu do wątpliwości zawartych w drugiej części pytania - wartość budynku będącego wkładem własnym nie pomniejsza dostępnego limitu cross – finansingu. Należy jednak pamiętać, iż zgodnie z Regulaminem konkursu zamkniętego nr RPMA.08.03.01-IP.02-14-001/17 (str. 45) wartość wydatków w ramach cross-finansingu nie może przekroczyć 40% wartości dofinansowania projektu, a łączna wartość

wydatków poniesionych na zakup środków trwałych (o wartości równej lub wyższej niż 3500 PLN) i cross financingu nie może przekroczyć 40% wydatków kwalifikowalnych (tj. dofinansowania + wkładu własnego).

Przy sporządzaniu wniosku o dofinansowanie projektu w systemie MEWA 2.0 należy również wziąć pod uwagę konstrukcję szablonu w sekcji E1.6, E1.7, E1.8, która dotyczy wydatków objętych cross financingiem oraz środków trwałych. Powyższe pozycje odnoszą się bowiem wyłącznie do kwoty wydatków kwalifikowalnych. Limit cross - financingu w odniesieniu do kwoty dofinansowania należy zweryfikować samodzielnie, poza systemem.

11. Czy jeśli w nowotworzonym żłobku zamierzam utworzyć 50 nowych miejsc, a do projektu chciałabym zrekrutować połowę osób tj. 25 to, czy jest to możliwe?

Jeśli tak to jak wtedy wygląda finansowanie? Np. kupując sprzęt mogę zapłacić z dofinansowania za 25 krzeseł, a nie 50; itp.? Jak wygląda finansowanie remontu? Czy ma to znaczenie? Czy otwierając nowy żłobek powinnam zgłosić do projektu tyle osób, ile tworze miejsc?

Zgodnie z treścią Regulaminu konkursu w ramach projektów ukierunkowanych na tworzenie nowych miejsc opieki nad dziećmi do lat 3 możliwe są m.in. dostosowanie pomieszczeń do potrzeb dzieci oraz zakup i montaż wyposażenia, w tym mebli. Katalog działań ujęty jest na str. 16 ww. Regulaminu, a przykładowe pozycje kosztowe, które można uwzględnić w projekcie zawarte są w Liście najczęściej finansowanych towarów i usług stanowiącej załącznik nr 7 do ww. dokumentu.

W odniesieniu do liczby miejsc opieki - powinna być ona oszacowana na podstawie dokładnych analiz zapotrzebowania na wybranym obszarze realizacji projektu. Przy szacowaniu dokładnej liczby miejsc/opiekunów należy wziąć pod uwagę dwa aspekty. Po pierwsze należy pamiętać, że każde utworzone miejsce opieki może służyć co najmniej jednemu dziecku (po maksymalnie 12 miesiącach na to miejsce może być przyjęte kolejne dziecko). Ponadto należy przyjąć, iż liczba miejsc opieki nie może być niższa od liczby uczestników zakwalifikowanych do projektu. Tylko wtedy wydatki poniesione na tworzenie miejsc opieki będą adekwatne do skali pomocy udzielonej uczestnikom.

Należy pamiętać, iż składając wniosek o dofinansowanie projektodawca deklaruje również, że określony procent uczestników powróci na rynek pracy. Stan ten określa wskaźnik Liczba osób, które powróciły na rynek pracy po przerwie związanej z urodzeniem/ wychowaniem dziecka, po opuszczeniu programu, który należy wykonać na poziomie co najmniej 80% .Szczegółowe informacje na ten temat zawarte są na str. 25 Regulaminu.

KRYTERIA MERYTORYCZNE OGÓLNE

12. W regulaminie konkursu jest zamieszczona następująca informacja: Wnioskodawca musi wykazać we wniosku o dofinansowanie, że projekty mające na celu upowszechnianie opieki nad dziećmi do lat 3 będą realizowane na terenach, gdzie liczba dostępnych miejsc opieki jest niższa niż zidentyfikowane zapotrzebowanie na miejsca. Czy należałoby przeprowadzić ankietę wśród mieszkańców i wyniki jej zamieścić w projekcie?

Wnioskodawca we wniosku o dofinansowanie przy opisie zapotrzebowania na miejsca opieki na danym obszarze powinien odnieść się do wiarygodnych danych. Zgodnie z kryterium dostępu na etapie oceny merytorycznej Wnioskodawca zawiera we wniosku o dofinansowanie informacje na temat: zapotrzebowania na miejsca opieki dla dzieci do lat 3 wraz z analizą różnicowań przestrzennych do form opieki nad dziećmi do lat 3 i prognoz demograficznych sporządzonych dla obszaru, na którym realizowany jest projekt za okres trzech lat kalendarzowych poprzedzających złożenie wniosku. W przypadku prognoz demograficznych analiza ma obejmować 3 kolejne lata począwszy od roku, w którym składany jest wniosek o dofinansowanie. Wnioskodawca powinien wskazać źródła danych wykorzystywanych w analizie np. dane lokalne pochodzące z gmin objętych działaniami projektu, dane GUS, dane sporządzone na podstawie badań własnych. Wnioski bez wskazania źródła danych będą odrzucane.

KRYTERIA MERYTORYCZNE PREMIUJĄCE